

РИНКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

УДК 687.073:675.15:659.154

Аїїà ÁÐÀ - ËËÎ ,
Í àðàë³ÿ Î Ì ÅËÛ×ÁÍ ÊÎ

ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПОЖИВАЧІВ ОДЯГУ ЗІ ШКІРИ

Дослідження інформаційного забезпечення є актуальним в умовах сучасного розширення асортименту одягу зі шкіри, виготовленого за новітніми технологіями, які по-різному впливають на умови експлуатації та догляду за ним. Наявність у споживача вичерпної інформації під час вибору та придбання товару дає змогу застосувати його за призначенням, здійснювати необхідний і своєчасний догляд, забезпечити збереження естетичного вигляду та подовжити термін його використання, попередити появу експлуатаційних дефектів. Повне маркування і супровідна інформація, необхідна для покупця та достатня для фахівців підприємств побутового обслуговування, уможливорює реалізацію прав споживача та попереджає виникнення спірних ситуацій між споживачем, фірмою-виробником, торговельною організацією і сферою побутового обслуговування (підприємствами хімічного чищення) [1].

Установлено низку проблем щодо недостовірного маркування та відсутності докладної супровідної інформації для одягу зі шкіри:

- недостовірність або відсутність маркування символами стосовно догляду за одягом зі шкіри;
- відсутність нормативно затверджених символів щодо хімічного чищення з урахуванням нових органічних розчинників і технологій [2; 3];
- розміщення виробниками на веб-сайтах неповної або занадто перевантаженої відомостями (для споживача) інформації;
- відсутність наочності, необхідної для ідентифікації способів оздоблення та обробки різних видів напівфабрикатів;

- орієнтація фірм-виробників на виконання психологічної функції маркування;
- у рекомендаціях фірм-виробників засобів з догляду за шкірою не враховуються особливості споживчих властивостей виробів [4; 5];
- неправильне використання графічних символів стосовно догляду, які мають відношення до текстильних матеріалів [6; 7; 8].

Позитивним у рекомендаціях для підприємств сфери побутового обслуговування є наявність інформації, яка дає змогу споживачеві ідентифікувати вид матеріалу виробу, містить поради з догляду за одягом із шкіри, враховуючи вид матеріалу, попереджає про прояв експлуатаційних дефектів і застерігає застосовувати препарати для догляду без спеціальних знань і вмінь стосовно поводження з ними [9; 10].

Загальна класифікація наявного інформаційного забезпечення щодо одягу зі шкіри свідчить, що зусилля фірм-виробників і підприємств хімічного чищення не вирішують проблему надання споживачам корисних рекомендацій (рис. 1).

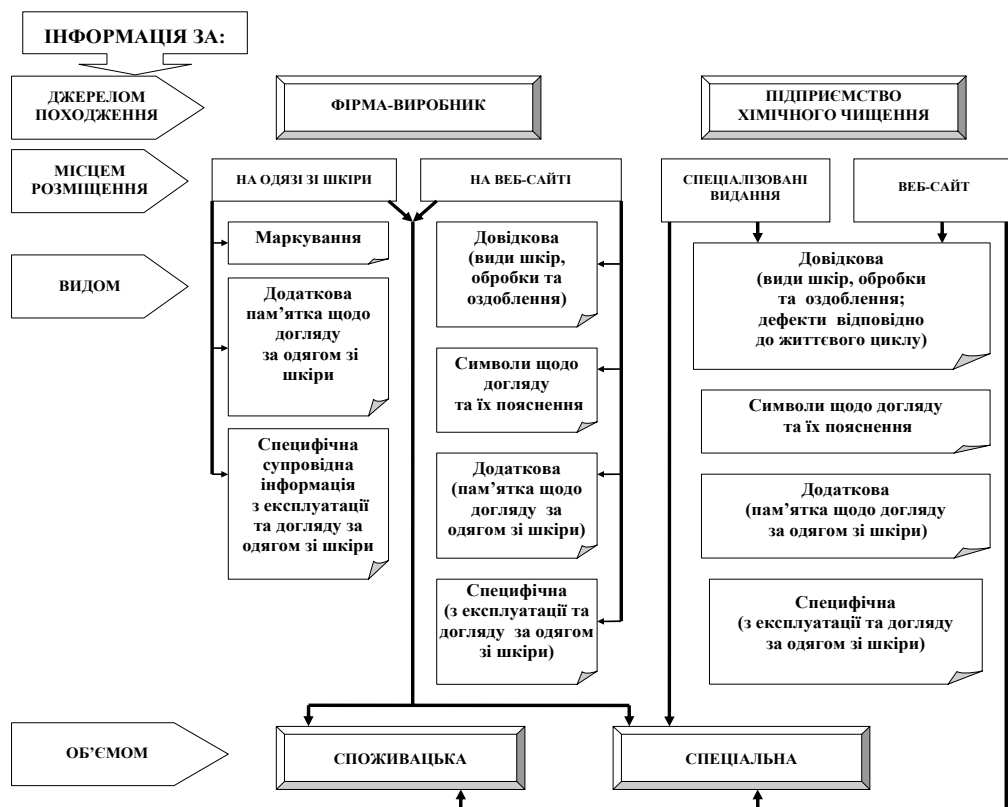

Рис. 1. Загальна класифікація інформаційного забезпечення споживача одягу зі шкіри

Проаналізовано інформаційне забезпечення споживача одягу зі шкіри для розробки пропозицій щодо алгоритмічного опису рекомендацій з експлуатації та догляду за таким одягом.

Для виявлення факторів, які призводять до появи суперечливого й недостовірного маркування та супровідної інформації на одязі зі шкіри, проаналізовано нормативні документи й правові акти, що містять вимоги до зазначених вище складових інформаційного забезпечення споживача (рис. 2).

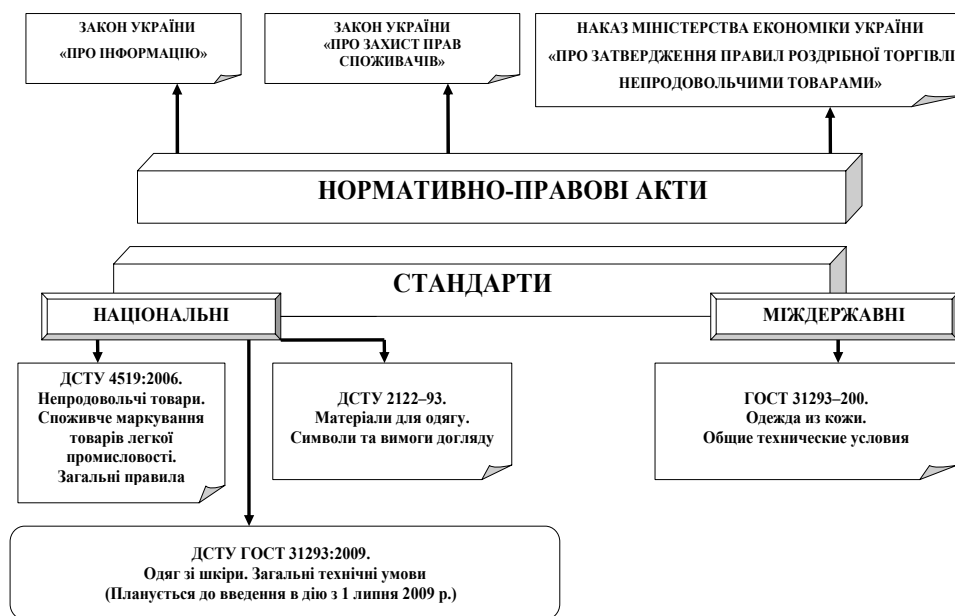

Рис. 2. Нормативно-правові документи, що регламентують вимоги до інформації про товар

Нормативно-правові акти містять основні принципи інформаційних відносин: гарантованість права на інформацію; відкритість, доступність інформації та свободу її обміну; об'єктивність, вірогідність; повноту й точність; законність одержання, використання, поширення та зберігання. Працівники суб'єктів господарювання під час здійснення продажу непродовольчих товарів зобов'язані своєчасно надавати споживачам необхідну інформацію про товар у супровідній документації, на етикетках і на маркуванні [1; 9; 10]. Установлені основні вимоги до інформації стосуються достовірності, необхідності та мовної доступності.

Разом з тим при наявності складових інформації про продукцію, відсутнє її чітке розмежування за видовою ознакою [1]. Інформаційне забезпечення непродовольчих товарів розмежоване за видами й містить вимоги до наповнення маркування та супровідної інформації про товар під час реалізації. Присутня інформація стосовно розмірів одягу та символів з догляду за ним, проте відсутні посилання на маркування символами щодо догляду за одягом із шкіри [10].

ДСТУ 4519:2006 "Непродовольчі товари. Споживче маркування товарів легкої промисловості. Загальні правила" регламентує нанесення символів щодо догляду на маркування згідно ДСТУ 2122

"Матеріали для одягу. Символи та вимоги догляду", хоча цей НД встановлює такі вимоги тільки для шкіри зі спилка. Пропонується також супроводжувати вироби, які потребують додаткового догляду, відповідною пам'яткою, проте не зазначено, яку саме інформацію вона повинна містити. При цьому відсутні жодні посилання на особливості догляду за виробами зі шкіри. У рекомендованій інструкції з експлуатації для виробів із шкіри наведені умови та способи догляду без урахування виду та способу оздоблення матеріалу [11].

ГОСТ 10581–91 "Изделия швейные. Маркировка, упаковка, транспортирование и хранение" розповсюджується на всі готові швейні вироби. Однак, згідно цього НД, пам'ятка розроблена для виробів текстильних, які вимагають додаткового догляду, але символи щодо догляду за ними не передбачені. Посилання на одяг зі шкіри в цьому документі також відсутні.

Розробка універсальних рекомендацій для одягу зі шкіри ускладнюється:

- відсутністю методичних розробок та інструкцій щодо структури й наповнення рекомендацій з експлуатації та догляду за одягом із шкіри;
- неузгодженістю споживчих властивостей та номенклатури показників виробів, необхідних для їх ідентифікації та належного догляду як споживачами, так і фахівцями при реставрації та хімічному чищенні.

Запропоновано інструкцію з інформаційного наповнення маркування та рекомендацій щодо догляду за одягом із шкіри (таблиця).

Таблиця

Інструкція з інформаційного наповнення маркування та рекомендацій щодо догляду за одягом із шкіри

Вимоги до інструкції	Маркування	Рекомендації щодо експлуатації та догляду
Структура	<i>Блоки:</i> - ідентифікації фірми-виробника; - ідентифікації виробу (назва, матеріал, обробка, оздоблення, фурнітура, розмірні ознаки); - символів щодо догляду	<i>Блоки:</i> - ідентифікації фірми-виробника; - ідентифікації виробу (назва, матеріал, обробка, оздоблення, фурнітура); - порядку догляду; - пояснення символів щодо догляду*; - умов зберігання*
Спосіб подання	Товарний ярлик Стрічка із зображенням товарного знака Стрічка із символами догляду	Пам'ятка щодо умов догляду* Листок-вкладка*

Примітка. * Ураховуючи вид використаних матеріалів, спосіб обробки та оздоблення виробу.

Подання інформації в маркуванні слід здійснювати в запропонованому обсязі та порядку: назва виробу; артикул; розмір; модель; основне призначення; вид матеріалу; вид обробки та/або оздоблення; дата виготовлення; символи щодо догляду; штриховий код товару.

Блок інформації, необхідної для споживача під час вибору одягу зі шкіри, має містити:

- загальні відомості (особливості застосування виробу на всіх стадіях експлуатації);
- технологічні дані (змістовна характеристика видів матеріалів, в якій вказано їх основне призначення);
- таблицю відповідності розмірів одягу (із посиланням на таблицю відповідності розмірів);
- пояснення символів щодо догляду;
- гарантійні зобов'язання із зазначенням термінів.

Блок післяреалізаційної інформації має включати рекомендації щодо:

- умов експлуатації;
- препаратів для догляду (назва, принцип дії, алгоритм застосування);
- режимів догляду (алгоритмічний опис);
- відновлення зовнішнього вигляду (за результатами природного зносу, наприклад, деформування плівкового покриття, знебарвлення).

Отже, на поліпшення властивостей одягу зі шкіри, що проявляються в процесі експлуатації, впливає наявність достатньої, достовірної та доступної супровідної інформації. Потребує розробки проект національного стандарту на маркування символами щодо догляду за виробами зі шкіри.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Про захист* прав споживачів / Закон України № 3161-IV (161-15) від 1 груд. 2005 р.
2. *Чичварина Л.* Актуальные проблемы чистки изделий из кожи и меха / Л. Чичварина // Современная химчистка и прачечная. — 1997. — № 11.
3. *Збірник* інформаційних і методичних матеріалів для хімчисток та пралень. — 2009. — № 1. — С. 36—39.
4. *Как ухаживать* за одеждой из кожи? Основы ухода за кожей // Режим доступа : <http://mehkoz.boom.ru/uhod1.htm>.
5. *Рекомендации* по уходу за кожей // Режим доступа : <http://www.odosimperija.lt/ru/uhod>.
6. *Изделия* текстильные маркировка символами по уходу // Режим доступа : <http://astrabalservice.ru/astrabalservice/simbol.htm>.

7. Обозначение символов по уходу за изделиями // Режим доступа : <http://www.santi.com.ua/info.html>.
8. *Советы по уходу* // Режим доступа : <http://www.finnflare.ru/collections/information/advice>.
9. *Про інформацію* / Закон України № 2657-ХІІ від 22 лип. 2005 р.
10. *Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами* / Наказ Міністерства економіки України № 104 від 19 квіт. 2007 р.
11. *Одежда из кожи. Общие технические условия* : ГОСТ 31293–2005. — М. : Стандартиформ, 2008. — 10 с.

УДК 678.4

zâàí ÃÀËËË,
 Âî ääàí ÑÃÌ ÆË

ГАРМОНІЗАЦІЯ ТОВАРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ОДЯГУ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ВИРОБНИЦТВА

Після вступу України до СОТ обсяги імпорту в нашу країну товарів зарубіжного виробництва, включаючи й одяг, суттєво зросли. В окремих зарубіжних країнах і транснаціональних компаніях, які поставляють текстильні матеріали й одяг на ринок України, всупереч вимогам міжнародних стандартів, застосовуються власні засоби та форми товарної інформації про текстильні матеріали тканого, нетканого, трикотажного, килимового й текстильно-галантерейного виробництва та готові вироби з них. Навіть в одній і тій же країні аналогічні за призначенням текстильні матеріали чи вироби, які випускаються окремими фірмами, можуть суттєво відрізнятися між собою за змістом і формою товарної інформації, яка міститься на самому товарі, товарних ярликах, упаковці, тарі, інструкціях з догляду та експлуатації.

Маркування швейних виробів зарубіжного та вітчизняного виробництва має такі особливості [1; 2]:

- у різних країнах Європи, Азії, Америки, які поставляють швейні вироби на ринок України, прийняті оригінальні системи нумерації розмірів, що суттєво відрізняються від української;
- конструктивні (фасонні) ознаки різних груп одягу за змістом та формою маркування у багатьох випадках також не співпадають;

© zâàí ÃÀËËË, Âî ääàí ÑÃÌ æè, 2009